

Tillväxtverket	
Regelrådet	
Ank	2016 -05- 17
Dnr	RE 2016-00191

Regelrådet Regelrådet <regelradet@regelradet.se>

Remiss av Transportstyrelsens föreskrifter om erkännande av yrkeskvalifikationer; svar senast den 31 juli 2016

1 meddelande

Julin Henrik <Henrik.Julin@transportstyrelsen.se>

17 maj 2016 12:42

Till: "info@abf.se" <info@abf.se>, "info@csrservice.se" <info@csrservice.se>, "webmaster@fmck.se" <webmaster@fmck.se>, "info@medborgarskolan.se" <info@medborgarskolan.se>, "per.johansson@mcrf.se" <per.johansson@mcrf.se>, "info@mhf.se" <info@mhf.se>, "info@ntf.se" <info@ntf.se>, "info@sensus.se" <info@sensus.se>, "info@studieframjandet.se" <info@studieframjandet.se>, "info@sv.se" <info@sv.se>, "registrator@swedac.se" <registrator@swedac.se>, "info@taxiforbundet.se" <info@taxiforbundet.se>, "gunnar.hedin@ssco.nu" <gunnar.hedin@ssco.nu>, "snofed@snofed.se" <snofed@snofed.se>, info str <info@str.se>, "swetic@teknikforetagen.se" <swetic@teknikforetagen.se>, "trkassor@hotmail.com" <trkassor@hotmail.com>

Kopia: "exp-hkv@mil.se" <exp-hkv@mil.se>, "registrator.kansli@polisen.se" <registrator.kansli@polisen.se>, "regelradet@regelradet.se" <regelradet@regelradet.se>, "smc@svmc.se" <smc@svmc.se>, "trafikverket@trafikverket.se" <trafikverket@trafikverket.se>, "transport@transport.se" <transport@transport.se>

Hej!

Välkommen att ta del av **remiss av** föreskrifter om Transportstyrelsens föreskrifter om erkännande av yrkeskvalifikationer som nu finns publicerade på Transportstyrelsens hemsida.

Föreskrifterna reglerar närmare tillfällig yrkesutövning i Sverige, ansökan i samband med etablering i Sverige och kompensationsåtgärder. Föreskrifterna innehåller även bestämmelser om skyldigheter för ackrediterade besiktningsorgan och tillståndshavare i samband med att de anlitar tillfälliga yrkesutövare.

Ni hittar förslaget på: <http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Remisser/remiss-av-transportstyrelsens-foreskrifter-tsfs-201617-om-erkannande-av-yrkeskvalifikationer/>

Vi tar tacksamt emot era synpunkter **senast fredagen den 31 juli 2016**.

Vänligen ange diarienummer TSF 2016-27.

Svara per e-post till vag@transportstyrelsen.se

eller till

Transportstyrelsen

Box 267

Väg- och järnvägsavdelningen

781 23 Borlänge

Om ni har några frågor med anledning av remissen ber vi er kontakta

Henrik Julin, utredare, telefon 010-495 58 28

henrik.julin@transportstyrelsen.se

Vänliga hälsningar

Föreskriftsgruppen

genom

Henrik Julin

Utredare

Väg- och järnvägsavdelningen

Direkt: 010-495 58 28

Sms: 076-724 52 12

Transportstyrelsen

781 23 Borlänge

www.transportstyrelsen.se

Telefon: 0771-503 503

Transportstyrelsens föreskrifter om erkännande av yrkeskvalifikationer;

TSFS 2016:17

Utkom från trycket
den 5 april 2016

beslutade den 30 mars 2016.

Transportstyrelsen föreskriver¹ med stöd av 12 § förordningen (1998:978) om trafikskolor, 8 kap. 3 a, 3 b och 6 §§ körkortsförordningen (1998:980), 13 § förordningen (2009:186) om utbildning till förare av mopeder, snöskotrar och terränghjulingar, 8 kap. 16 § fordonsförordningen (2009:211), 8 kap. 2 och 3 §§ taxitrafikförordningen (2012:238) och 10 kap. 1 § förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

VÄGTRAFIK

Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer och tillfällig yrkesutövning som kompletterar bestämmelserna i lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Tillfällig yrkesutövning i Sverige

2 § Ackrediterade besiktningsorgan och tillståndshavare som vill anställa eller anlita en person som tillfälligt vill utöva något av de yrken som återges i punkt 12 i bilagan till förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer, ska kontrollera att kraven i 6 § lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer är uppfyllda för den personen.

3 § Tillståndshavare för taxitrafik ska förse den förare som tillfälligt vill utöva sitt taxiyrke i Sverige med ett särskiljande nummer som ska registreras i taxameterutrustningen när körpasset påbörjas. Dessa uppgifter ska sparas av tillståndshavaren i fem år.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

Ansökan vid etablering i Sverige

4 § Den del av ansökan om tillträde till något av de yrken som återges i punkt 12 i bilagan till förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer och som gäller erkännande av yrkeskvalifikationer, ska innehålla följande.

1. Uppgift om sökandens fullständiga namn och adress.
2. Bestyrkt kopia av giltigt pass.
3. Bestyrkt kopia av bevis på formella kvalifikationer eller kompetensbevis.
4. Bestyrkt kopia av intyg om yrkeserfarenhet i förekommande fall.

5 § Utöver vad som framgår av 4 § ska en ansökan om tillträde till något av de yrken som återges i punkt 12 b–d i bilagan till förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer innehålla följande.

1. Intyg från behörig myndighet som visar att sökanden med hänsyn till sina personliga förhållanden kan anses lämplig för yrket. Intyg ska finnas från den eller de behöriga myndigheter i det eller de länder sökanden har vistats under de tre senaste åren. Intyg får inte vara äldre än tre månader.

2. Uppgifter från behörig körkortsmyndighet som visar hur länge sökanden har innehaft körkortsbehörighet och dess giltighetstid och om körkortsinnehavaren har haft några körkortsingripanden. Redovisning av körkortsingripanden ska göras för de föregående tio åren eller körkortsinnehavets längd, om den är kortare än tio år.

Kompensationsåtgärder

6 § Vid prövning av en ansökan om tillträde till något av de yrken som återges i punkt 12 a–d i bilagan till förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer ska, om ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer är villkorat med anpassningsperiod, sökanden efter anpassningsperiodens slut komplettera sin ansökan med ett intyg från den ansvarige behöriga yrkesutövaren. Intyget ska utvisa att sökanden har uppnått de krav som framgår av beslutet om erkännande av yrkeskvalifikationer.

7 § Vid prövning av en ansökan om tillträde till något av de yrken som återges i punkt 12 a–d i bilagan till förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer ska, om ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer är villkorat med lämplighetsprov, sökanden komplettera sin ansökan med intyg från provförrättaren. Intyget ska utvisa att sökanden har uppnått de krav som framgår av beslutet om erkännande av yrkeskvalifikationer.

8 § Lärare som anges i punkt 12 e–h i bilagan till förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer, ska anmälas i enlighet med respektive sektorsreglering först när kompensationsåtgärden är genomförd och övriga krav för tillträde till yrket är uppfyllda.

Undantag

9 § Undantag från dessa föreskrifter prövas av Transportstyrelsen.

1. Denna författning träder i kraft den 15 april 2016.

2. Genom författningen upphävs Vägverkets föreskrifter (VVFS 2007:304) om erkännande av yrkeskvalifikationer för godkännande av trafiklärare och utbildningsledare.

På Transportstyrelsens vägnar

ZILLA JONSSON

Henrik Julin
(Väg- och järnvägsavdelningen)

Enligt sändlista

Remiss av Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2016:17) om erkännande av yrkeskvalifikationer

Välkommen att lämna synpunkter på Transportstyrelsens föreskrifter.

Bakgrund till förslaget

Den 20 november 2013 beslutades om ändringar¹ i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG² om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Syftet med yrkeskvalifikationsdirektivet är att underlätta för dem som vill utöva ett s.k. reglerat yrke i Sverige. De nya bestämmelserna är till för att ge en yrkesutövare ytterligare möjligheter att tillgodogöra sig yrkeskvalifikationer från EES och Schweiz. I och med genomförandet av ändringsdirektivet förväntas erkännandeprocessen bli enhetligare, enklare och snabbare. För att den inre marknaden ska fungera på ett ändamålsenligt sätt är det nödvändigt att det finns ett fungerande system för erkännande av yrkeskvalifikationer mellan länder.

Förslagets innehåll i korthet

Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2016:17) om erkännande av yrkeskvalifikationer reglerar närmare tillfällig yrkesutövning i Sverige, ansökan i samband med etablering i Sverige och kompensationsåtgärder. Föreskrifterna innehåller även bestämmelser om skyligheter för

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU av den 20 november 2013 om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer.

ackrediterade besiktningsorgan och tillståndshavare i samband med att de anlitar tillfälliga yrkesutövare.

Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2016:17) om erkännande av yrkeskvalifikationer har tagits fram under en kortare tid än vad som är vanligt. Tydliga direktiv gavs att föreskrifterna skulle träda i kraft senast den 15 april 2016, dvs. samma dag som den nya lagen och förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer. På grund av detta har föreskrifterna beslutats före sedvanligt remissförfarande.

I och med det nämnda genomförs remissförfarandet först nu. Transportstyrelsen anser att det är av vikt att fånga upp remissinstansernas synpunkter på de beslutade föreskrifterna. Synpunkter från remissinstanserna kommer att beaktas i framtida revideringsarbete av föreskrifterna.

Föreskrifterna i sin helhet samt konsekvensutredning finns publicerat tillsammans med detta missiv på Transportstyrelsens webbplats:

<http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Remisser/>

Synpunkter

Ni ges härmed tillfälle att lämna synpunkter på föreskrifterna och konsekvensutredningen. Synpunkterna ska vara Transportstyrelsen tillhanda senast den 31 juli 2016.

Synpunkterna ska vara skriftliga och skickas till vag@transportstyrelsen.se eller till Transportstyrelsen
Box 267
781 23 Borlänge

Vänligen ange vårt diarienummer TSF 2016-27 i svaret.

Transportstyrelsen sammanställer och kommenterar de remissynpunkter som kommer in. Sammanställningen publiceras därefter på Transportstyrelsens webbplats. Av sammanställningen kommer följande att framgå: vem som skickat in synpunkterna, själva synpunkterna och Transportstyrelsens kommentarer. Innan sammanställningen publiceras görs en sekretessprövning, så att eventuella remissynpunkter som omfattas av sekretess inte publiceras.

Kontaktpersoner

Om ni har frågor med anledning av remissen är ni välkomna att kontakta:

Henrik Julin, utredare, telefon 010-495 58 28
henrik.julin@transportstyrelsen.se

Caroline Goldie, jurist, telefon 010-495 58 01
caroline.goldie@transportstyrelsen.se

Peter Lillthors, jurist, telefon 010-495 74 64
peter.lillthors@transportstyrelsen.se

Med vänlig hälsning

Lena Ersson
Föreskriftsansvarig

Sändlista

Arbetarnas Bildningsförbund, ABF	info@abf.se
Cykel Motor och Sportfackhandlarna	info@csrservice.se
Frivilliga Motorcykelkåren, FMCK	webmaster@fmck.se
Medborgarskolans huvudkontor	info@medborgarskolan.se
Moped- och Motorcykelbranschens Riksförbund, McRF	per.johansson@mcrf.se
Motorförarnas Helnykterhetsförbund, MHF	info@mhf.se
Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, NTF	info@ntf.se
Sensus studieförbund	info@sensus.se
Studiefrämjandet	info@studieframjandet.se
Studieförbundet Vuxenskolan	info@sv.se
Swedac	registrator@swedac.se
Svenska Taxiförbundet	info@taxiforbundet.se
Sveriges Snöskoteråkares Centralorganisation, SSCO	gunnar.hedin@ssco.nu

Sveriges Snöskoterägares
Riksorganisation, SNOFED snofed@snofed.se

Sveriges Trafikskolors Riksförbund,
STR info@str.se

SWETIC swetic@teknikforetagen.se

Trafikutbildarnas Riksorganisation trkassor@hotmail.com

För kännedom

Försvarsmakten exp-hkv@mil.se

Polisen registrator.kansli@polisen.se

Regelrådet regelradet@regelradet.se

Sveriges Motorcyklister, SMC smc@svmc.se

Trafikverket Förrarprov trafikverket@trafikverket.se

Transportarbetareförbundet transport@transport.se

Konsekvensutredning avseende Transportstyrelsens föreskrifter om erkännande av yrkeskvalifikationer m.m.

Transportstyrelsens förslag:

Lagen (2016:145) och förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer behöver kompletteras med bestämmelser i föreskrifter. Samtidigt behöver Vägverkets föreskrifter (VVFS 2007:304) om erkännande av yrkeskvalifikationer för godkännande av trafiklärare och utbildningsledare upphävas.

A. Allmänt

1. Vad är problemet eller anledningen till regleringen?

Den 20 november 2013 beslutades om ändringar¹ i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG² om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Syftet med yrkeskvalifikationsdirektivet är att underlätta för dem som vill utöva ett s.k. reglerat yrke i Sverige. De nya bestämmelserna är till för att ge en yrkesutövare ytterligare möjligheter att tillgodogöra sig yrkeskvalifikationer från EES och Schweiz. I och med genomförandet av ändringsdirektivet förväntas erkännandeprocessen bli enhetligare, enklare och snabbare. För att den inre marknaden ska fungera på ett ändamålsenligt sätt är det nödvändigt att det finns ett fungerande system för erkännande av yrkeskvalifikationer mellan länder.

EU:s ändringsdirektiv innebär att en ny lag och en ny förordning har tagits fram om erkännande av yrkeskvalifikationer³, som träder i kraft den 15 april 2016. Upplyningsparagrafer om den nya lagen och förordningen har införts i befintliga sektorsförordningar och sektorsföreskrifter, tillsammans med vissa följdändringar. De upplyningsparagrafer som har införts i Transportstyrelsens föreskrifter har behövts för att införliva

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU av den 20 november 2013 om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer.

³ Lagen (2016:145) och förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

yrkeskvalifikationsdirektivet fullt ut. Dessa föreskriftsändringar anser Transportstyrelsen inte behöva konsekvensutredas och remitteras, varför dessa inte omnämns i denna konsekvensutredning. Endast övriga föreskriftsförslag omfattas av denna konsekvensutredning.

Lagen och förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer innebär bl.a. att

- det blir möjligt att tillfälligt utöva ett reglerat yrke i Sverige,
- det tydliggörs vad erkännande av yrkeskvalifikationer innebär och hur ett sådant får villkoras (genom kompensationsåtgärder), begränsas eller nekas,
- flera reglerade yrken i Sverige tillkommer till redan befintliga.

Transportstyrelsen anser att kompletterande föreskrifter krävs som närmare reglerar tillfällig yrkesutövning i Sverige, ansökan i samband med etablering i Sverige och kompensationsåtgärder.

Sedan tidigare är Transportstyrelsen behörig myndighet för de reglerade yrkena besiktningstekniker, utbildningsledare och trafiklärare. De nya bestämmelserna innebär att Transportstyrelsen även blir behörig myndighet för de reglerade yrkena taxiförare, lärare vid introduktionsutbildning, lärare för riskutbildning, lärare för mopedutbildning som kräver körkortsbehörighet AM och lärare för moped-, snöskoter- och terränghjulingsutbildning som kräver förarbevis.

2. Vad ska uppnås?

Transportstyrelsen önskar med de föreslagna föreskrifterna uppnå tydligare reglering om vem som ska kontrollera när en yrkesutövare vill utöva sitt yrke tillfälligt i Sverige, vad en ansökan vid etablering i Sverige ska innehålla och vad som ska gälla om kompensationsåtgärder beslutas.

Yrkeskvalifikationsdirektivet ger rättigheter till yrkesutövare.

Transportstyrelsen anser att dessa rättigheter behöver kompletteras med skyligheter för ackrediterade besiktningsorgan och tillståndshavare. Sådana skyligheter behövs för att tillsyn ska kunna utövas på ett effektivt sätt. Föreslagna föreskrifter bygger därför både på bemyndiganden i förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer och på sektorsregleringarna.

I samband med införandet av de nya föreskrifterna upphävs Vägverkets föreskrifter (VVFS 2007:304) om erkännande av yrkeskvalifikationer för godkännande av trafiklärare och utbildningsledare.

De nya föreskrifterna är anpassade utifrån vad som krävs för respektive yrke och om yrket kräver certifiering, taxiförarlegitimation, godkännandebevis eller om yrkesutövaren enbart ska anmälas till Transportstyrelsen.

3. Vilka är lösningsalternativen?

3.1. Effekter om ingenting görs

Införandet av lagen och förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer innebär bl.a. att tillfällig yrkesutövning blir möjlig i Sverige. Om inga föreskrifter införs kommer kontrollen av sådana tillfälliga yrkesutövare att vara ytterst begränsad. Dessutom blir det otydligt vem som bär ansvaret för att den tillfälliga yrkesutövaren uppfyller de krav som ställs i lagen.

Utöver det nämnda anser Transportstyrelsen att Vägverkets föreskrifter (VVFS 2007:304) om erkännande av yrkeskvalifikationer för godkännande av trafiklärare och utbildningsledare står i strid med lagen och förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Bland annat då föreskrifterna endast omfattar sökanden som är medborgare i en EES-stat eller i Schweiz, något som inte är ett krav enligt nu gällande reglering. Föreskrifterna behöver därför upphävas eller ändras.

Vidare uppkommer problem med användning av taxameterutrustning om ingenting görs. Etablerade taxiförare erhåller med sin taxiförarlegitimation en sexsiffrig förarkod. Koderna anges i taxameterutrustningen för att exempelvis kunna kontrollera vilotider och övrig information om föraren som finns i taxameterutrustningen. Den som tillfälligt utövar taxiföraryrket omfattas inte av denna reglering. Om den tillfällige taxiföraren inte meddelas någon individuell kod försvåras kontroll av vilotider och övrig information som finns i taxameterutrustningen.

Vad gäller ansökan om etablering i Sverige är det inte specificerat, varken i lagen eller i förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer, vilka handlingar som ska bifogas. Den reglering som rör ansökan om tillträde till ett reglerat yrke är anpassat till svenska förhållanden. Transportstyrelsen har gjort den bedömningen att det närmare behöver regleras vad som behövs för att få erkännande av yrkeskvalifikationer prövat. Bestämmelserna om ansökan om tillträde till ett reglerat yrke behöver även kompletteras med uppgifter då Transportstyrelsen inte har tillgång till uppgifter som finns utomlands. Utöver att Transportstyrelsen reglerar vilka uppgifter som behövs för att få en ansökan prövad blir det med hjälp av bestämmelserna även tydligt för sökande vad som krävs.

När ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer har villkorats med en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov föreligger ingen reglering om

hur ansökan om tillträde till ett reglerat yrke ska kompletteras med intyg om fullgjord kompensationsåtgärd. Om detta inte tydligt klargörs finns en risk att de kompensationsåtgärder som är villkorade till ett erkännande inte genomförs.

I fråga om yrkena

- lärare för introduktionsutbildning inför privat övningskörning,
- lärare för riskutbildning,
- lärare för mopedutbildning som kräver körkortsbehörighet AM och
- lärare för moped-, snöskoter- och terränhjulingsutbildning som kräver förarbevis

anser Transportstyrelsen att den kontroll som ska göras innan dessa lärare anmäls i enlighet med sektorsregleringen behöver kompletteras med att även kontrollera att kompensationsåtgärd är genomförd. Om det inte framgår i föreskrifterna när en sökanden med villkor om kompensationsåtgärd ska anmälas finns en risk att anmälan och kontroll av fullgjord kompensationsåtgärd inte görs.

3.2. Alternativ som inte innebär reglering

Ett alternativ som inte innebär reglering är att på lämpligt sätt informera, t.ex. genom hemsida och riktade utskick. På så sätt skulle de som berörs av de nya författningarna få kännedom om hur dessa ska tillämpas.

Allmän information ger dock inte de berörda myndigheterna mandat att bedriva tillsyn över den del som den allmänna informationen berör.

Transportstyrelsen anser att detta alternativ inte är lämpligt p.g.a. det ovan anförda.

3.3. Regleringsalternativ

Alternativ 1

Transportstyrelsen anser att det mest lämpliga regleringsalternativet är att upphäva Vägverkets föreskrifter (VVFS 2007:304) om erkännande om yrkeskvalifikationer för godkännande av trafiklärare och utbildningsledare och införa nya föreskrifter som reglerar alla de yrken som Transportstyrelsen är behörig myndighet för. I dessa nya föreskrifter införs sådana regleringar som bedöms vara nödvändiga för att komplettera EU-direktivet men även för att kunna tillsyna på ett effektivt sätt.

Föreskriftsförslaget innehåller följande bestämmelser.

2 § Ackrediterade besiktningsorgan och tillståndshavare som avser anlita en yrkesutövare som vill utöva sitt yrke tillfälligt i Sverige, ska kontrollera att yrkesutövaren har rätt att göra detta.

3 § Tillståndshavare för taxitrafik behöver förse tillfälliga yrkesutövare med ett nummer som ska matas in i taxameterutrustningen. Denna paragraf behövs fram tills bestämmelserna om förhandsunderrättelse och bekräftelse träder i kraft. Enligt uppgift kommer sådana bestämmelser att träda i kraft efter sommaren 2016.

4 och 5 §§ reglerar vilka uppgifter som behövs i samband med ansökan om tillträde till något av de yrken som återges i punkten 12 i bilagan till förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer. 4 § riktar in sig på delen erkännande av yrkeskvalifikationer. 5 § är begränsad till de yrken som prövas av Transportstyrelsen i den del som rör tillträde till yrket och som följer efter erkännande av yrkeskvalifikationer.

6 och 7 §§ riktar sig till sökande som vill utöva ett yrke i Sverige. Om ett beslut om erkännande har villkorats ska sökande efter anpassningsperiodens slut eller avläggandet av lämplighetsprovet komplettera sin ansökan med intyg.

8 § riktar sig mot tillståndshavare. Den som anmäler en lärare som räknas upp i punkten 12 e-h) i bilagan till förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer ska, utöver de krav som gäller redan i dag, även kontrollera att kompensationsåtgärderna kopplade till ett beslut om erkännande är genomförda.

Alternativ 2

Ett alternativt sätt att reglera är att införa de nya bestämmelserna i respektive sektorsföreskrift. Transportstyrelsen anser att i och med att området är nytt för en större del av de berörda, främst tillståndshavare, är det mest lämpligt att samla alla bestämmelser som rör yrkeskvalifikationer i en och samma föreskrift.

4. Vilka är berörda?

Företag

De företag som berörs av förslaget är ackrediterade besiktningsorgan, taxiföretag och utbildningsanordnare inom förarutbildning som anställer eller anlitar yrkesutövare enligt bestämmelserna om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Ackrediterade organ för certifiering berörs av föreskrifterna då ytterligare ett krav ställs, nämligen kontroll av att kompensationsåtgärd är genomförd, innan beslut om certifiering kan fattas.

Sökande

Sökande berörs av förslaget. Sökande kan vara både svenska och utländska medborgare. Det är inte medborgarskapet som styr utan att man är lagligen etablerad, dvs. att man uppfyller alla krav för att utöva ett yrke och att man

stadigvarande utövar yrket som anställd eller egenföretagare inom EES eller i Schweiz.

Medborgare

Konsumenter kommer att beröras i de fall de köper tjänster som tillhandahålls av de yrkesutövare som omfattas av bestämmelserna om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Stat och kommun

Transportstyrelsen kommer att beröras genom ökade arbetsuppgifter och kostnader för köp av tjänster kopplade till erkännande av yrkeskvalifikationer (främst inhämtande av yttrande från Universitets- och högskolerådet, se 4 kap. 6 § förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer).

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac), som är tillsynsmyndighet över ackrediterade besiktningsorganen, kommer att beröras av föreskrifterna.

Polismyndigheten kommer att beröras i samband med kontroll av främst taxiförare.

5. Vilka konsekvenser medför regleringen?

5.1. Företag

(X) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Samtliga konsekvenser för företagen beskrivs därför under 5.1.

() Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför ingen beskrivning under 5.1 utan samtliga konsekvenser för företagen beskrivs under avsnitt C.

Yrkeskvalifikationsdirektivet ger rättigheter till den som vill utföra vissa uppräknade yrken. Rättigheterna grundar sig på EU:s grundläggande rättigheter om fri rörlighet och då i detta fall fri rörlighet av personer. Införlivandet av yrkeskvalifikationsdirektivet innebär också möjlighet för arbetsgivare att anställa yrkesutövare med utländska yrkeskvalifikationer, dvs. yrkeskvalifikationer erhållna i EES eller Schweiz.

Sammantaget ger de nya reglerna förbättrade möjligheter för yrkesutövare att bli rekryterad men även för arbetsgivare att rekrytera personal.

Föreskriftsförslaget förtydligar framför allt de skyldigheter arbetsgivare har gentemot den arbetstagare som tillfälligt eller permanent vill utöva ett reglerat yrke i Sverige.

Föreskrifterna kan inte anses innebära några negativa konsekvenser för arbetsgivare i frågan om ökade kostnader, investeringar eller tid som behöver läggas ner på administration. Föreslagna föreskrifter reglerar i och för sig de skyldigheter som kommer an på arbetsgivare, främst i de fall när arbetsgivaren vill anställa en yrkesutövare med utländska yrkeskvalifikationer som vill arbeta tillfälligt i Sverige. I sådana fall kan arbetsgivaren kräva vid anställning att yrkesutövaren visar att han eller hon uppfyller kraven i 6 § lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. På så sätt borde arbetsgivarens arbetsinsats bli mycket begränsad. Det bör även noteras att det alltid i slutändan är arbetsgivaren som avgör om en yrkesutövare ska anställas eller inte.

Om yrkesutövaren vill utöva sitt yrke permanent i Sverige är det endast vissa yrken som kontroll behöver göras av arbetsgivaren, nämligen de yrken som återges i punkten 12 e-h) i bilagan till förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Även i dessa fall kan arbetsgivaren vid anställningstillfället kräva att yrkesutövaren visar de dokument som behövs för att bli anställd. Återigen behöver det uppmärksammas att det är arbetsgivaren som i slutändan avgör om en yrkesutövare ska anställas eller inte.

Transportstyrelsen gör den bedömningen att följande arbetsgivare kan bli berörda av föreskriftsförslaget; elva ackrediterade besiktningsorgan⁴, ca 6 800 tillståndshavare för taxitrafik⁵ och ca 4 000 tillståndshavare för förarutbildning⁶.

De ackrediterade besiktningsorganen är verksamma inom branschen för bilbesiktning med sammanlagt ca 440 besiktningsstationer runt om i landet. De ackrediterade besiktningsorganen bedöms vara medelstora och små företag.

Tillståndshavarna för taxitrafik är verksamma inom branschen för taxi och finns spridda över hela landet. De bedöms vara till största delen microföretag. Något enstaka småföretag förekommer.

Tillståndshavare för förarutbildning är verksamma inom branschen utbildning av förare. Det är i de flesta fall någon typ av trafikskola. Utbildarna finns spridda över hela landet. De allra flesta bedöms vara microföretag och något enstaka små företag.

Ackrediterade organ för certifiering kommer inte att bli berörda som arbetsgivare då deras uppgift endast är att certifiera besiktningstekniker.

⁴ Enligt Transportstyrelsens egen förteckning år 2016.

⁵ Enligt Transportstyrelsens vägtrafikregister år 2014.

⁶ Enligt Transportstyrelsens utbildarregister år 2016.

5.2. Sökande

Sökande som har yrkeskvalifikationer från EES och Schweiz får möjlighet att tillgodoräkna sig dessa i samband med tillträde till svenska reglerade yrken. Föreskriftsförslaget vägleder sökande vad gäller vilka uppgifter som behövs i samband med ansökan om tillträde till yrket. Det i sin tur innebär att sökande får kännedom om vilka intyg som behövs.

5.3. Medborgare

Det går inte att på förhand exakt säga på vilket sätt medborgare kommer att beröras. Införandet av direktivet medför att flera utländska yrkesutövare kan komma att arbeta i Sverige. Detta kommer förmodligen att visa sig när arbetsgivare exempelvis behöver möta arbetstoppar och perioder där befintlig personal förväntas ta sin semester.

Det finns stor sannolikhet att viss tveksamhet kommer att infinna sig hos medborgarna när kontakt hålls med de yrkesutövare som utövar sitt yrke tillfälligt i Sverige. Dessa har inte kontrollerats på samma sätt som de som utövar yrket permanent i Sverige och möjlighet att tillsyna de tillfälliga är relativt små. Det är främst yrket taxiförare som det finns större möjlighet till att medborgarna kommer att reagera när detta yrke utövas tillfälligt i Sverige. Under en övergångsperiod kommer förare som utövar taxiföraryrket tillfälligt i Sverige inte att kunna visa någon handling utfärdad av Transportstyrelsen. Enligt uppgift kommer bestämmelser om förhandsunderrättelse och bekräftelse att träda i kraft efter sommaren 2016.

Transportstyrelsens uppfattning är dock att medborgarnas tveksamhet är en övergående inställning och att medborgarna framöver kommer att vänja sig med de möjligheter yrkeskvalifikationsdirektivet ger.

5.4. Staten, regioner eller landsting och kommuner

I och med införlivandet av yrkeskvalifikationsdirektivet kommer Transportstyrelsen att få pröva fler erkännanden av yrkeskvalifikationer. Av de åtta yrken som framgår i punkten 12 i bilagan till förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer är det tre som redan prövas i dag av Transportstyrelsen.

Under år 2016 kommer inte någon extra avgift att tas ut för prövningen av erkännande av yrkeskvalifikationer utan den delen kommer att täckas av ansökningsavgiften. Diskussioner pågår inom Transportstyrelsen hur bl.a. kostnaden för inhämtande av yttrande från Universitets- och högskolerådet enligt 4 kap. 6 § förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer ska täckas. Enligt uppgift kostar ett sådant yttrande ca 3 700 kronor. Transportstyrelsen kommer i detta avseende avvakta ytterligare direktiv från

regeringen (se regeringens proposition 2015/16:44 Godkännande av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet, s. 112 f.).

Som framgår ovan utövar Swedac tillsyn över de ackrediterade besiktningsorganen. I och med att föreskriftsförslaget innehåller nya uppgifter för de ackrediterade besiktningsorganen kommer Swedac att få kontrollera ytterligare en uppgift i samband med tillsynen.

Polismyndigheten kommer att kontrollera vid väg bl.a. taxiförare. I samband med detta kommer polisen att kontrollera förare som utövar sitt yrke tillfälligt i Sverige. Polisen kommer då att få pröva om föraren utövar sitt yrke tillfälligt eller om det rör sig om permanent utövande. Denna kontroll bygger dock inte på Transportstyrelsens föreskrifter.

5.5. Externa effekter

Externa effekter, exempelvis utsläpp till luft och vatten, buller, olyckor eller infrastrukturslitage (marginalkostnader för drift, underhåll och reinvesteringar) bedöms inte tillkomma på grund av föreslagna föreskriftsändringar.

6. Vilka konsekvenser medför övervägda alternativ till regleringen och varför anses regleringen vara det bästa alternativet?

Vägverkets föreskrifter (VVFS 2007:304) om erkännande om yrkeskvalifikationer för godkännande av trafiklärare och utbildningsledare behöver upphävas. Nya bestämmelser behövs för att reglera alla de yrken som Transportstyrelsen är behörig myndighet för. Transportstyrelsen förslag är att i de nya föreskrifterna införa sådana regleringar som bedöms vara nödvändiga för att komplettera EU-direktivet. Transportstyrelsen har i förslaget infört de mest grundläggande regler för att ansökan om etablering i Sverige ska kunna göras på lämpligt sätt samt att styrelsen ska kunna utöva en effektiv tillsyn vid tillfällig yrkesutövning eller etablering i Sverige.

I alternativ två i punkten 3.3 beskrivs möjligheten att sektorsreglera respektive yrke. Transportstyrelsen anser att denna typ av reglering inte är lämplig mot bakgrund av att regeringen har valt att genomföra direktivbestämmelserna genom sektorsövergripande, horisontella författningar. Utöver att följa regeringens sätt att reglera finner Transportstyrelsen att det är lämpligt att samla alla bestämmelser som har med yrkeskvalifikation att göra i en och samma föreskrift för att underlätta för de berörda.

7. Vilka bemyndiganden grundar sig myndighetens beslutanderätt på?

Transportstyrelsen har valt att reglera både rättigheter och skyldigheter i en och samma föreskrift. På så sätt samlas alla bestämmelser som rör yrkeskvalifikationer oavsett om bestämmelsen riktar sig till sökande eller ackrediterade besiktningsorgan/tillståndshavare. Detta val leder till att vissa av bestämmelserna grundar sig på bemyndigandet i förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer medan de andra grundar sig på bemyndiganden i sektorsregleringarna. Transportstyrelsens uppfattning är att bestämmelser som har med ansökan om erkännande av yrkeskvalifikationer ska grundas på bemyndigandet i förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Det medför att föreskriftsförslagets 4 § grundas på detta bemyndigande. Övriga paragrafer bygger på bemyndiganden i sektorsregleringarna. Skälet till sistnämnda är att antingen rör det sig om uppgifter som ska kopplas till den prövning som görs efter erkännande av yrkeskvalifikationer eller så rör det skyldigheter som ackrediterade besiktningsorgan/tillståndshavare får.

Transportstyrelsens bemyndigande finns i 12 § förordningen (1998:978) om trafikskolor, 8 kap. 3 a, 3 b och 6 §§ körkortsförordningen (1998:980), 13 § förordningen (2009:186) om utbildning till förare av mopeder, snöskotrar och terränghjulingar, 8 kap. 16 § fordonsförordningen (2009:211), 8 kap. 2 och 3 §§ taxitrafikförordningen (2012:238) och 10 kap. 1 § förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

8. Överensstämmer regleringen med eller går den utöver de skyldigheter som följer av EU-rättslig reglering eller andra internationella regler?

Den reglering som föreslås och som är kopplad till direktiv 2013/55/EU om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer, dvs. 4 § i föreskriftsförslaget, verkställer dessa bestämmelser. Regleringen går inte längre än vad direktivet kräver.

Övriga bestämmelser i föreskriftsförslaget är nationella bestämmelser.

9. Behöver särskild hänsyn tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och finns det behov av speciella informationsinsatser?

Föreskrifterna behöver enligt Regeringskansliet träda i kraft den 15 april 2016, dvs. samma ikraftträdandedatum som lagen och förordningen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Det finns behov av att informera om vad föreskrifterna, men även den nya lagen och förordningen, innebär.

Denna information bör skickas till berörda myndigheter, organ, branschorganisationer och till kända konsumentföreningar.

Transportstyrelsen bör även informera om de nya föreskrifterna via myndighetens informationskanaler.

B. Transportpolitisk måluppfyllelse

Det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Under det övergripande målet finns också funktionsmål och hänsynsmål med ett antal prioriterade områden.

Funktionsmålet handlar om att skapa tillgänglighet för människor och gods. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Samtidigt ska transportsystemet vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Hänsynsmålet handlar om säkerhet, miljö och hälsa. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Det ska också bidra till det övergripande generationsmålet för miljö och att miljökvalitetsmålen uppnås, samt bidra till ökad hälsa.

10. Hur påverkar regleringen funktionsmålet?

Föreslagna föreskrifter ligger i linje med funktionsmålet. De nya reglerna bidrar till att upprätthålla tillgänglighet för människor utifrån de krav som styr reglering av erkännande av yrkeskvalifikationer.

11. Hur påverkar regleringen hänsynsmålet?

Föreskriftsförslaget bedöms inte i sak påverka hänsynsmålet. De nya reglerna bidrar till att upprätthålla nuvarande nivå kring säkerhet, miljö och hälsa.

C. Företag

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Samtliga konsekvenser för företagen beskrivs därför under 5.1.

D. Sammanställning av konsekvenser

Berörd aktör	Effekter som inte kan beräknas		Beräknade effekter (tkr) + / -	Kommentar
	Fördelar	Nackdelar		
Företag	Större tillgång till arbetstagare Skyldigheter tydliggörs	För vissa något svårare att kontrollera vandel i utland		
Sökanden	Enklare att ansöka om erkännande av yrkeskvalifikationer			
Medborgare	Ökad servicenivå från företag då de får tillgång till fler arbetstagare att anställa	Osäkerhet i vissa fall om den tillfälliga yrkesutövarens behörighet att utöva yrket		
Staten m.fl.		Ökade kostnader för handläggning, validering och tillsyn		De kostnader som kan täckas med avgifter kommer att justeras efterhand.
Externa effekter				Ingen påverkan
Totalt				

E. Samråd

Vad gäller själva föreskrifterna har Transportstyrelsen haft samråd med Swedac och stämt av de bestämmelser som ska gälla för besiktningstekniker och ackrediterade besiktningsorgan.

Transportstyrelsen har även i sitt föreskriftsarbete haft kontakt med Universitets- och högskolerådet (UHR) och Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), främst för att få kännedom om hur ärendegången ska vara när yttrande ska inhämtas från UHR men också hur valideringen går till av MYH.

Om ni har några frågor med anledning av konsekvensutredningen eller synpunkter ni vill framföra får ni gärna kontakta oss:

Henrik Julin, utredare, telefon 010-495 58 28
henrik.julin@transportstyrelsen.se

Caroline Goldie, jurist, telefon 010-495 58 01
caroline.goldie@transportstyrelsen.se

Peter Lillthors, jurist, telefon 010-495 74 64
peter.lillthors@transportstyrelsen.se

